Contributed by M. Lievens en David Dessers
vrijdag, 09 februari 2007 - Last Updated donderdag, 24 mei 2007

We zijn vandaag met ons Comité voor een Andere Politiek op een sleutelmoment gekomen. De verkiezingen naderen met rasse schreden. Tijdens de laatste weken hebben een heleboel gebeurtenissen zich opgestapeld. Waar staan we en hoe moet het nu verder? Om ons standpunt te verduidelijken, verdelen we een open brief, die je hier ook kan lezen. Beste kameraden,

We zijn vandaag met ons Comité voor een Andere Politiek op een sleutelmoment gekomen. De verkiezingen naderen met rasse schreden. Tijdens de laatste weken hebben een heleboel gebeurtenissen zich opgestapeld. Waar staan we en hoe moet het nu verder?

CAP is tot stand gekomen op basis van de strijd tegen het generatiepact. Het ABVV kwam toen frontaal in aanvaring met de sp.a. Onze inschatting was dat dit ruimte opende ter linkerzijde voor iets nieuws, voor een politieke kracht die een alternatief zou leveren voor de neoliberale politiek van de paarse regering. Rond Jef Sleeckx, Lode Van Outrive en Georges Debunne vormde zich een aantrekkingspool waarmee we trachtten een aantal lagen uit de strijdbeweging tegen het generatiepact ertoe te overhalen te breken met de sp.a, de stap te zetten naar een nieuw initiatief en dat mee op te bouwen. Wij meenden dat CAP in die zin een instrument was voor de politiek herschikking, dit wil zeggen een proces van breuken binnen de bestaande partijen en organisaties en van convergentie van de antineoliberale linkerzijde, waarbij een nieuwe politieke pool tot stand zou komen links van groenen en sociaaldemocraten.

Het is mogelijk dat we het terrein verkeerd hebben ingeschat, maar vandaag moeten we de vaststelling maken: slechts heel weinig syndicalisten die de strijd voerden tegen het generatiepact hebben het aangedurfd de stap naar het CAP te zetten. Buiten enkele individuele ABVV-verantwoordelijken en lokale sp.a-kernen was er geen enkele betekenisvolle breuk binnen het sociaaldemocratische of groene kamp in de richting van de opbouw van iets nieuws. Er zijn wel mogelijkheden (zie b.v. het schitterende werk van een aantal kameraden van CAP bij Volkswagen), maar die blijven bescheiden in het licht van de (electorale) uitdagingen.

De opbouw van een nieuwe politieke pool tegen het neoliberalisme, die op geloofwaardige wijze aan verkiezingen kan deelnemen, moet volgens ons aan een aantal voorwaarden voldoen.

Ten eerste moeten we erin slagen om een betekenisvolle groep mensen uit de syndicale beweging, maar ook uit de andere sociale bewegingen te overhalen om mee een nieuw initiatief te trekken. Dat proces verloopt moeizaam, wat maakt dat CAP niet vergeleken kan worden met bijvoorbeeld de Duitse WASG/Linkspartij. De WASG is helemaal gebaseerd op de convergentie tussen ontevreden sociaal-democraten en syndicalisten die braken met de SPD, en de radicale linkerzijde. Op die basis haalden ze tijdens hun eerste verkiezingsdeelname meer dan 2 %, wat hen enige geloofwaardigheid bezorgde.

Ten tweede was het volgens ons belangrijk te komen tot één alternatief ter linkerzijde. Zoals Bruno Verlaeckt in een interview stelde: er is ruimte voor een alternatief, maar wel slechts voor één alternatief. Daarom hebben wij gepleit voor samenwerking met de PvdA, wetende dat deze partij ook veel mensen ter linkerzijde afstoot. De PvdA bleek echter enkel geïnteresseerd in stemmentrekker Jef Sleeckx, en niet in echte samenwerking met het CAP.

Ten derde moet je om op een geloofwaardige manier aan verkiezingen deel te nemen, kunnen uitpakken met enkele bekende gezichten die stemmen kunnen trekken. Nu Jef en Lode om begrijpelijke redenen hebben gezegd niet te willen opkomen, zitten we op dit vlak met een groot probleem.

We moeten erkennen dat de huidige samenstelling van CAP erg beperkt is: enkele personaliteiten, enkele radicaal-linkse stromingen (KP, LSP, SAP, Sta op), en een aantal individuen. Weinig syndicale verantwoordelijken, weinig mensen met posities binnen sociale bewegingen. Dat is op zich geen

probleem, als we de limieten van het CAP goed blijven inschatten. Wij beschouwen CAP niet als de nieuwe partij in wording. CAP is veeleer een instrument om initiatieven te nemen naar die lagen binnen de arbeidersbeweging die op zoek zijn naar iets anders, omdat ze niet langer in de sp.a geloven, en bereid zijn de breuk te maken en actief mee te bouwen aan iets nieuws, dat eventueel het huidige CAP ver kan overstijgen.

Op 28 oktober werd het perspectief van verkiezingsdeelname naar voor geschoven. Vandaag menen wij echter dat de minimumvoorwaarden om dit op een geloofwaardige manier te doen, afwezig zijn. De gesprekken met de PvdA zijn afgesprongen. Een kartel met Groen is geen onmogelijkheid, maar stoot op een aantal bezwaren: mogelijke regeringsdeelname van Groen, de drempel die het betekent voor veel ABVV'ers om op een groene lijst te stemmen.

Dat betekent dat we alleen naar de verkiezingen zouden moeten. Zonder boegbeelden, met nauwelijks geld of structuur. Op die manier gaan we naar een score onder de 1 %. Sommigen menen dat een verkiezingsdeelname een manier is om naambekendheid te krijgen, en onze beweging op te bouwen, ook al halen we maar 0,5 %. Het is zeker mogelijk om nieuwe leden te maken in zo'n campagne. Dat is echter niet de essentie. Wat telt, is dat op die manier de finaliteit van de verkiezingsdeelname wijzigt: CAP wordt niet langer een instrument waarmee we lagen kunnen losweken uit o.a. de sociaal-democratische hoek, maar wordt een nieuwe kapel die zich lineair opbouwt, lid per lid, sympathisant per sympathisant, 0,1 % per 0,1 %. Elk individu dat we kunnen overtuigen, betekent uiteraard een overwinning. Politiek is volgens ons echter niet zozeer een kwestie van één voor één mensen individueel te overtuigen en lid te maken van een organisatie. Politiek is in de eerste plaats een kwestie van breuken en sprongen, het juiste initiatief op het juiste moment.

Kiezen voor de lineaire opbouw van het CAP, ook doorheen de verkiezingscampagne, betekent CAP niet langer beschouwen als een politiek instrument om breuken te forceren binnen de sociaaldemocratie (en linkse groenen). Immers, wanneer het CAP onder het percent eindigt, dan heeft in het in de ogen van die lagen die de strijd voerden tegen de neoliberale politiek, afgedaan. Voor veel syndicalisten en mensen uit de sociale bewegingen wordt de drempel om individueel of collectief de stap te zetten weg van de sp.a of groen naar iets nieuws, veel te riskant. De sp.a heeft dit goed begrepen: Johan Vandelanotte poogt nu met zijn oproep tot brede linkse lijsten (met syndicalisten van VW en Ford) en zijn pleidooi voor pensioenverhoging zijn linkerflank af te dekken. De voorbeelden uit het verleden bevestigen dit. Denken we maar aan Gauches Unies in de nasleep van de strijd tegen het globaal plan. Nochtans is het noodzakelijk om die verbreding te maken, als we op een geloofwaardige manier het VB-electoraat willen terugwinnen voor een links project.

Alsof die objectieve toestand nog niet moeilijk genoeg is, zijn er ook binnen CAP grote problemen gerezen. De oprichting van Franstalige Comités pour une Autre Politique door de LSP/MAS in Wallonië, waarmee onze partner, Une Autre Gauche (UAG) concurrentie wordt aangedaan, heeft de toestand geblokkeerd of tenminste zwaar bemoeilijkt. Volgens ons was er geen voldoende zwaarwegende reden om te breken met UAG en zover te gaan een concurrerend initiatief op te zetten. Deze Franstalige CAPs blijven overigens erg klein. Onze bedoeling om de reëel bestaande krachten bijeen te brengen en zo een instrument te hebben om in te breken op groenen en sociaaldemocraten, wordt daarmee bemoeilijkt. Die toestand van hopeloze verdeeldheid moet ophouden, en de Franstalige CAPs moeten worden ontbonden.

Laat ons dus de komende verkiezingen aan ons voorbij laten gaan, en ons toespitsen op ons werk binnen de reële strijdbewegingen, syndicale en andere militanten interpelleren om samen een breder initiatief op te zetten. Laat ons het solidariteitswerk met bedrijven in herstructurering verder uitbouwen, campagne voeren tegen de sluiting van postkantoren enzovoort.

Namens de SAP, M. Lievens en David Dessers